

Nadomestilo plače zaradi začasne nezmožnosti za delo - COVID-19

1. Odsotnost z dela ZARADI ZDRAVSTVENIH RAZLOGOV

1.1. Nadomestilo v breme ZZS od prvega dne začasne nezmožnosti za delo (56. člen ZIUZEOP) zaradi BOLEZNI ALI POŠKODBE

Na podlagi **Zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitve njenih posledic za državljane in gospodarstvo** (Uradni list RS št. 49/2020; v nadaljnjem besedilu: ZIUZEOP) ima zavarovana oseba, ki je skladno z Zakonom o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (v nadaljnjem besedilu: ZZZV) zavarovana za pravico do nadomestila plače, **pravico do nadomestila plače od 1. dne začasne zadržanosti od dela v breme Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije** (v nadaljnjem besedilu: ZZS). Pravica do nadomestila plače v breme ZZS pripada zavarovancem od uveljavitve ZIUZEOP (11. 4. 2020) do prenehanja razlogov za začasno zadržanost od dela, oziroma najdlje do prenehanja razlogov za ukrepe iz tega zakona, kar ugotovi Vlada Republike Slovenije s sklepom, a ne več kot do 31. maja 2020.

Gre za nadomestilo zaradi nezmožnosti za delo (bolezen, poškodba izven dela, poškodba po tretji osebi izven dela, poškodba pri delu, poklicna bolezen), ki ga je do uveljavitve ZIUZEOP moral do 30. delovnega dne izplačati delodajalec ali samostojni zavezanec v svoje breme. Nadomestilo plače izplača delodajalec, ki dobi izplačano nadomestilo povrnjeno od ZZS najkasneje v **60. dneh** po predložitvi zahteve za povračilo. V primeru samostojnih zavezancev (npr. kmetje, samostojni podjetniki) nadomestilo plače izplača ZZS najkasneje v **30. dneh** po predložitvi zahteve za izplačilo nadomestila. Zahtevo je potrebno vložiti v elektronski obliki pri ZZS **najpozneje do 30. septembra 2020.**

Za delodajalce, ki so **neposredni in posredni uporabniki proračuna** Republike Slovenije

določbe ZIUZEOP glede nadomestila plače v breme ZZS **ne veljajo**. Zanje ostaja v veljavi enak sistem glede izplačil nadomestil, kot je veljal pred uveljavitvijo ZIUZEOP (npr. nadomestilo plače za prvih 30. delovnih dni krije delodajalec skladno s 137. členom Zakona o delovnih razmerjih, od 31. delovnega dne pa obvezno zdravstveno zavarovanje).

Za osebo v delovnem razmerju za prvih 30 delovnih dni višino nadomestilo plače določa **Zakon o delovnih razmerjih**, za samostojnega zavezanca pa se nadomestilo od prvega dne dalje obračuna skladno z **ZZVZZ**.

Od **31. delovnega dne** dalje se nadomestilo plače tako za osebo v delovnem razmerju kot za samostojnega zavezanca obračuna **skladno z ZZVZZ**.

Več o refundaciji nadomestila plače za delodajalce zaradi COVID-19 na podlagi ZIUZEOP

Več o uveljavljanju izplačila nadomestila za samostojne zavezance zaradi COVID-19 na podlagi ZIUZEOP

Uveljavljanje "navadnih" refundacijskih zahtevkov delodajalcev v breme ZZS

Uveljavljanje "navadnih" refundacijskih zahtevkov samostojnih zavezancev v breme ZZS

1.2. IZOLACIJA kot razlog začasne nezmožnosti za delo

Glede na spremenjeno usmeritev NIJZ zavarovanci z znaki akutne okužbe dihal z ali brez vročine, pri katerih bolezen poteka blago, diagnostičnega testiranja na COVID-19 ne potrebujejo. Izjeme temu pravilu določi epidemiolog – postavi epidemiološko indikacijo za testiranje. Ne glede na testiranje pa sledi ukrep izolacije, ki je potreben za preprečevanje prenosa povzročitelja v skupnosti in ga določi zdravnik.

Tako je zavarovanec začasno zadržan od dela v breme ZZS zaradi razloga »08 – Izolacija«, v primerih, če so pri njem prisotni:

- **znaki bolezni za COVID-19 + pozitiven bris;**
- **znaki bolezni za COVID-19 + bris ni bil opravljen + prisotnost COVID-19 v družini;**
- **znaki bolezni za COVID-19 + bris ni bil opravljen + prisotnost COVID-19 v skupnosti (npr. na delovnem mestu) + velika verjetnost prenosa.**

To pomeni, da bo izbrani osebni zdravnik kot razlog začasne zadržanosti od dela opredelil **izolacijo** (razlog 08 – izolacija) ne le pri osebah, ki imajo potrjeno okužbo z novim koronavirusom oziroma so zboleli za COVID-19, temveč tudi pri (obolelih) osebah, ki (kumulativno):

- imajo respiratorno obolenje pa niso bili testirani in
- če izbrani osebni zdravnik hkrati ugotovi, da je bil posameznik v nekem (bolj) intenzivnem stiku z osebo, ki je obolela za COVID-19 (npr. družinski član, ipd.). V slednjem primeru epidemiološka stroka predlaga zavarovancu odreditev ukrepa izolacije v trajanju 14 dni (ki se bo po tem času končal oziroma v primeru razvoja bolezni in potrjenega virusa nadaljeval do ozdravitve).

V primeru izolacije je zavarovanec upravičen do nadomestila v višini **90% od osnove**, pri čemer se nadomestilo že od prvega dne zadržanosti od dela izplača v breme ZZZS.

1.3. POŠKODBA PRI DELU - okužba na delovnem mestu

Če pride do okužbe z novim koronavirusom COVID-19 na **delovnem mestu** (npr. okužba zdravstvenega delavca, ki je opravljal svoje delo na oddelku, kjer se zdravijo pacienti s COVID-19, ali policista, ki je opravljal svoje delo na mejni kontroli in se je tam okužil), in nato zavarovanec zboli za COVID-19, je razlog začasne nezmožnosti za delo **»04 - Poškodba pri delu«**. Gre za obolenje, ki je posledica nesrečnega naključja ali višje sile med opravljanjem dela. Takšno obolenje pa se, skladno s 3. alinejo 66. člena ZPIZ-2, šteje za poškodbo pri delu. V tem primeru je potrebna tudi ustrezna **prijava poškodbe pri delu s strani delodajalca** (npr. pisna izjava delodajalca, obrazec ER-8). Zdravnik opredeli kot razlog začasne **nezmožnosti za delo »04 - Poškodba pri delu"**, zavarovanec pa je upravičen do nadomestila v višini **100% od osnove**, pri čemer nadomestilo zavarovancu izplača delodajalec, in sicer od 11. 4. 2020 dalje tudi za prvih 30 delovnih dni v breme ZZZS. Če je bil zavarovanec že pred 11. 4. 2020 nezmožen za delo zaradi poškodbe pri delu do 30 delovnih dni, izplača delodajalec v svoje breme nadomestilo do 10. 4. 2020 ter od 11. 4. 2020 dalje v breme ZZZS.

1.4. Nadomestilo plače za čas začasne zadržanosti od dela zaradi bolezni ali poškodbe V ČASU ČAKANJA NA DELO ALI ODSOTNOSTI ZARADI VIŠJE SILE (27. člen ZIUZEOP)

Če je delavec **ob napotitvi na začasno čakanje na delo nezmožen za delo** ali to postane **med trajanjem začasnega čakanja na delo ali v času odsotnosti zaradi višje sile**, pridobi pravico do začasne zadržanosti za delo na podlagi predpisov o zdravstvenem zavarovanju (posledično prejme tudi nadomestila plače). V tem času pa se nadomestilo plače, ki bremeni delodajalca (zaradi čakanja na delo ali višje sile) **ne izplačuje**, saj delavec prejema nadomestilo v breme ZZZS. Če je delavec na podlagi predpisov o zdravstvenem zavarovanju začasno zadržan od dela s **skrajšanim delovnim časom**, se mu nadomestilo plače, ki bremeni delodajalca (zaradi čakanja na delo ali višje sile), **izplačuje v sorazmernem delu** (glede na preostali delovni čas, ko ni v bolniškem staležu).

Gre za začasni ukrep, po katerem je v času trajanja ukrepov po ZIUZEOP začasna zadržanost od dela na podlagi predpisov o zdravstvenem zavarovanju **primarni razlog odsotnosti** (če je zavarovanec hkrati razporejen na čakanje na delo oziroma odsoten z dela zaradi višje sile).

2. Odsotnost z dela ZDRAVE osebe

Pravice do začasne zadržanosti od dela in nadomestila plače v breme ZZZS nimajo:

- **zdrave osebe, ki ne morejo delati iz razlogov »nezdravstvene« narave** (npr. varstvo otrok, nedelovanje javnega prevoza),
- **zdrave osebe v primeru karantene**, ki jo z odločbo odredi minister za zdravje na predlog NIJZ, ki so bile ali za katere se sumi, da so bile v stiku z nekom, ki je zbolel, in katerim se omeji svobodno gibanje in določijo obvezni zdravstveni pregledi,
- **osebe, pri katerih so prisotne kronične bolezni, brez znakov bolezni za COVID-19.**

V primeru, da posamezen zavarovanec sodi v t.i. rizično skupino zaradi raznih kroničnih bolezni (npr. srčno žilne bolezni, sladkorna bolezen, visok pritisk, ipd.), ni podlage za odreditev bolniškega staleža samo zaradi dejstva, da ima navedene bolezni, in bi bil v primeru okužbe lahko rezultat zdravljenja slabši. Posamezni družinski zdravniki izdajajo tem osebam različna potrdila, ki pa ne nadomeščajo bolniškega lista in se lahko uporabijo za urejanje razmerij med delavcem in delodajalcem.

Zdrava oseba morebitno odsotnost z dela ureja v dogovoru z delodajalcem, skladno z

Zakonom o delovnih razmerjih (ZDR-1) in interventnimi zakoni, ki veljajo za čas epidemije COVID-19. Več informacij: [Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti](#), [Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport](#) ter [Nacionalni inštitut za javno zdravje](#).

GRADIVO:

2. Zakon o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije covid-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo:

[ZIUZEOP_10.4.2020.pdf](#)

1. Zakon o interventnih ukrepih na področju plač in prispevkov (ZIU PPP), ki je začel veljati 29.3.2020 (Uradni list RS št. 36/2020), med drugim določa tudi sofinanciranje ali celotno povračilo nadomestila plače v primeru odsotnosti delavca z dela zaradi čakanja na domu oz. v primeru karantene, ki jo z odločbo odredi minister za zdravje:

[Zakon o interventnih ukrepih na področju plač in prispevkov.pdf](#)